VÝZNAM A HODNOCENÍ HISTOLOPATOLOGICKÝCH ZNAKŮ ZÁNĚTU SYNOVIÁLNÍ VÝSTELKY KLOUBNÍHO APARÁTU

Studentka: Eliška Kutáková (3. ročník)
Vedoucí práce: MUDr. Ondřej Ondič
Šiklův ústav patologie a histologie FN Plzeň

Východisko: Průběh onemocnění lymské boreliózy je rozdělen do tří stádií s charakteristickými příznaky. V I. fázi se objevuje kožní porucha nazývaná erythema chronicum migrans s typickými zánětlivými ložisky kolem kožních cév. Ve II. fázi dochází k poruchám myokardu, úplného i neúplného srdečního bloku. Kromě srdeční svaloviny dochází k poruchám nervového systému, kde pozorujeme stejně jako v předchozích případech ložiska zánětlivých buněk. Chronická artritida s chronickou hypertrofickou synovitidou je charakteristickým znakem III. fáze. Zároveň je ve III. fázi, jakožto v nejvíce rozvinutém stádiu nemoci, postižen nervový systém a kůže.
V mé bakalářské práci popisujeme nový přístup k diagnostice všech fází nemoci, ale hlavně III. fáze, která se projevuje nejrozsáhlejším postižením organismu. Lymská borelióza by tak mohla být zjištěna histologickým vyšetřením tkání již na počátku artritidy, nebo jako náhodný nález při biopsii z jiného důvodu u pacienta, který není spojován se svými polymorfními příznaky s bodnutím klíštěte.

Cíl: Cílem této práce bylo zjistit, zda existují histologické znaky, které by mohly souviset s konkrétní etiologií u některých případů nespecifické synovitidy.
Předpokládaný výsledek do praxe je nalezení parametru, který by alespoň u části zkoumaných pacientů umožnil na základě histologického vyšetření předpovědět etiologii nespecifické synovitidy. Tento poznatek by pak mohl přímo ovlivnit volbu dalšího léčebného postupu.

Metodika: Vyšetřovaný materiál od pacientů byl zpracován pro následné histologické vyšetře-ní. Hotové histologické preparáty byly mikroskopicky hodnoceny pro stanovení parametrů přítomného zánětu společně s analýzou dokumentace jejich stanovené diagnózy ošetřujícím lékařem. Vzorky byly použity od nových pacientů i z archivního materiálu Šiklova ústavu patologie Fakultní nemocnice v Plzni na Lochotíně.

Výsledky: Studované parametry mikroskopickou analýzou byly 1. histomorfologické vlastnosti léze, 2. přítomnost chronického zánětlivého infiltrátu, 3. typologie lymfocytů. Sílu zánětu jsme hodnotili od jednoho až na tři kříže. Celkem prošlo touto analýzou 124 vzorků. Jejich základní rozčlenění podle hodnoty zánětu je zobrazeno v tabulce č. 1.

1. *Tabulka č.1 Analýza hodnoty zánětu v pacientských vzorcích*

Hodnota zánětu	**1+**	**2+**	**3+**
Počet vzorků	36	73	15
Celkem pac. Vzorků: 124			

Průkaz přítomnosti Bb byl pozitivní ve dvou případech. Šlo o excize exofytického tuhého útvaru v oblasti lokte u mužů. Zpětné vyšetření osobní anamnézy potvrdilo u jednoho

pacienta dlouhotrvající epilepsii a u druhého pacienta migrující molekulární kožní vyrážku. Na lymskou boreliózu jako původce těchto příznaků se nepomýšlelo.

2. *Tabulka č. 2 Pozitivní vzorky na Bb*

	Věk	Pohlaví	oblast léze	Typ léze	Hlavní problémy	Klinická historie	Doba léčby	Následná péče
Vzorek 1	43	Muž	Pravý loket	Osteofyt	Epilepsie	1994 - horská turistika, následoval silný průjem, 2001 - Epilepsie	17 let	Jednotná
Vzorek 2	77	Muž	Levý loket	Chronická burzitida	Katarakta	2013 - kožní vyrážka, hrudník a ruce	6 let	Jednotná

Specifickým histologickým znakem asociovaným s pozitivním průkazem B. burgdorferi se zdá být přítomnost lymfocytů ve stěně cév.

Závěr: Chronický zánět alespoň mírného stupně, v naší analýze aspoň na dva kříže, byl přítomen přibližně ve dvou třetinách námi vyšetřovaných vzorků excizí periartikulární tkáně odebrané s klinickou diagnózou výskytu chronické bursitidy, gangliomu a jiných vad. Jed-ná se ale o nespecifický nález.
Zjištěná souvislost mezi přítomností mikroorganismu Bb přímo ve tkáni, jako původce lymské boreliózy, která nebyla ale diagnostikována, a přítomností lymfocytů ve stěně cév synoviální výstelky je originální počin. Zároveň je to velice zajímavé zjištění, které se musí dále ověřit pro získání zkušeností. Po tomto zaopatření by se mohlo jednat o významný diagnostický histomorfologický znak, který by se mohl stát indikačním kritériem pro následné molekulárně-genetické vyšetření, které jsme provedli my v rámci praktické části bakalářské práce.
Zdá se, že z hlediska doplnění klinických příznaků a cílené anamnézy lymské boreliózy u pacientů s tumorózními periartikulárními změnami v oblasti loktů může být velice přínosná s provedením tohoto přesnějšího vyšetření.

Výsledky analýzy byly prezentovány na 109 sjezdu US a CAn patologů v LA , březen , 2020 a publikovány v suplementu časopisu Modern Pathology.